ושותפין עושין תמורה כגון דשוו שליחא לאקדושיה אבל

בר פדא בן אחותו של בר קפרא

כדאיתא פ׳ קמא דמעילה (דף ד:)

א"ל בר קפרא לבר פדא בן להואחותו

ראה מה אתה שואלני למחר בב"ה

ואין זה בן פדת דבן פדת הוא ר"א

בן פדת: לוז ואין קרושה חלה על

העוברים. שאם הקדיש עובר במעי

אמו בהמת חולין אינו קדוש ליקרב

ואי מקריב ליה כשנולד ולא אקדשיה

משנולד מייתי חולין בעזרה ואם

הפריש חטאת מעוברת לא הוו כשתי

חטאות לאחריות דעובר מכח אימיה

הוא דקדיש ולא מכח עצמו והוי כוולד

חטאת ולמיתה אזיל וכן לכל דבריו

הרי הוא כוולדות קדשים ולא כתחילת

הקלש: ורבי יוחנן אמר קדושה

חלה על העוברין. ואם הקדיש עובר

במעי אמו חולין קדיש ניו ואם הפריש

חטאת מעוברת הוי כמפריש שתי

חטאות לאחריות ולא הוי כולד חטאת

אלא הולד קדושתו קדושת הפה מכח

האדם ולא מכח האם לחולישלא מצינו

ולד חטאת דאזיל למיתה אלא במקדיש

מטאת ריקנית ועיברה:

[מודא רבי יוחנן למעמיה מו[כו']

ואין לריך קדושה אחרת והוי כמפריש

שתי חטאות לאחריות שמע מינה

דאית ליה לר' יוחנן קדושה חלה על

העוברין דאי סלקא דעתך דאין קדושה

חלה יצטרך קדושה אחרת אחר שנולד

אבל אין לפרש מדלא אזיל למיתה

שמע מינה דקדושה חלה והא מאן מכו(אי)

אפשר לומר דאף ע"ג דאין קדושה חלה על העובר אפילו הכי לא אזיל

הולד למיתה דשמעינן ליה לר' יוחנן

דאית ליה שיירו משוייר ואי אמר על

בהמה של חולין היא קדש וולדה חולין

הרשות בידו דעובר לאו ירך אמו הוא

וכן מפרש הש"ם לקמן פ' כילד

מערימין (דף כה.) אלא עיקר ההוכחה

הוא דמדקאמר רצה בולדה מתכפר

ומשמע דאין לריך לאקדושיה זימנא

אחריתי אחר שנולד דמשהקדיש האם

הולד קדוש על פיו ולא מכח האם

וק"ק מה שפירש רש"י ז"ל לבר פדא

דאמר אין קדושה חלה על העוברין

ונפקא מינה דאם הפריש חטאת

מעוברת הוה ליה ולד חטאת

ולמיתה אולא מנלן דלמא אף על גב דאין קדושה חלה לא אזיל

למיתה דשמא אית ליה שיירו משוייר ולאו ירך אמו הוא

מש כדפירשנו וי"ל דע"כ אית ליה לבר פדא דשיירו אינו משוייר

דאם לא כן תקשה ליה ממתני׳ מדן (ולד שלמים) פרק כילד

רצה בולדה מתכפר. פירוש

לא מלינו למימר אי מתכפר עושה תמורה מלינו לבור ושותפין עושין

או דילמא כל אותה קדושה אינו מוסיף

חומש ואם תימצא לומר הדין גוף ס[א] אחד

כיון דבאותה קדושה מקאים מושיף חומש

אלא נתכפר באחר וניתק זה לעולה מהו כי

מוסיף חומש באותו הגוף באותה קדושה

אבל בקדושה אחרת לא או דילמא כיון

דאותו הגוף הוא מוסיף חומש תיקו בעי רמי

בר חמא מקדיש מוסיף חומש או ס מכפר

מוסיף חומש אמר רבא אמר קרא יואם

המקריש יגאל את ביתו "מקריש ולא מתכפר

בעי רמי בר חמא מקדיש עושה תמורה או

מתכפר עושה תמורה אמר רבא יואם כן

מצינו ציבור ושותפין עושין תמורה כגון דשוו

שליח לאקדושי ועוד דאמר רב נחמן אמר

יורב הונא 'תנא 'קרבנו לה' על נזרו מלבד

אשר תשיג ידו וכי נזיר נידון בהשג יד הא

כיצד קרבנו לה' על נזרו שהפריש משלו

מלבד אשר תשיג ידו שהפרישו לו אחרים

למאי הילכתא אילימא לענין כפרה יפשימא

דמכפר ליה יו אלא לענין תמורה והכי קאמר

שאף כשהפרישו לו אחרים עושה תמורה שמע

מינה בתר מתכפר אזלינן לא יו לענין תמורה

ודקא קשיא לך מתנה דקא יהבין ליה אי לאו

דרבי רחמנא 2מלבד אשר תשיג ידו הוה אמינא

גזירת הכתוב הוא קרבנו מדידיה הוא יוז דמכפר מדאחרים לא קמ"ל מאי הוי עלה תא שמע

מומיף מקדיש מומיף אמר רבי יוחנן מקדיש מומיף

חומש יומתכפר עושה תמורה יסיתורם משלו

על של אחרים מובת הנאה שלו מ"ם אמר

קרא יאת כל מעשר תבואתך ונתת וגו':

מתני' פהאין ממירין לא אברין בעוברין ולא

עוברין באברים ולא עוברין ואברים

בשלימים ולא שלימים בהן רבי יוסי אומר

ממירין אברים בשלימים ° אבל לא שלימים

בהן מא"ר יוםי ס והלא במוקדשין האומר

רגלה של זו עולה כולה עולה אף כשיאמר

רגלה של זו תחת זו תהא כולה תמורה

תחתיה: גמ' אתמר בר פדא אמר אין קדושה

חלה על עוברין ורבי יוחגן אמר יקדושה חלה על

עוברין ואזדא רבי יוחגן למעמיה סדאמר רבי

יוחנן הקדיש חמאת מעוברת וילדה רצה בה

מתכפר רצה בוולדה מתכפר וצריכא דאי

לעוברה

לעיל ב: יומא נ: זבחים ו. נדרים ה) נפיל ב: יותם (:) גמים ו, נדרים (ו. 5) [חולין סט.], ג) שם: ודף קלה. קדושין ז., ד) [ע" חוס" לקמן דף כו. ד"ה האומר. ש"מ]:, דף כו. ד"ה האומר. ש"מ]:, כ) לקמן כה. וש"ל,

תורה אור השלם

1. וִאָם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת ביתו ויסף חמישית כסף ערכר ביות וְיָטָרְ וְתַּהְּשִׁיתְ בְּשָׁרְ עָן בְּךְ עָלִיו וְהָיָה לוֹ: היקרא בְּשָׁר יִדּר 2. זאת תוֹרֶת הַנְּוִיר אֲשָׁר יִדּר קַרְבָּנוֹ לִיִי עַל נִזְרוֹ מֵלְבֵּר אֲשָׁר תַשִּׁיג יָדוֹ בְּפִי נַדְרוֹ אֲשָׁר יִדּר בו יעשה על תורת נורו:

י: במדבר ו כא ב...... 3. בִּי תִבַלֶּה לַעְשַׂר אֶת בָּל מַעשַּׁר תְּבוּאָתְרְּ בָּשְּׁנְה הַשְּׁלִישָׁר שְׁנֵת הַמָּעשׁר וְנְתָּתָה לַלֵּוִי לַנֵּר לַיָּתוֹם וְלְאַלְמְנָה לַלֵּוִי לַנֵּר לַיָּתוֹם ואָכָלוּ בִשְעָרֶיךְ ושָּׁבֵעוּ:

הגהות הב"ח

(מ) גמ' דבלותה הדושה הלים (מ) גמי דנחותה קדושה קחים אינו מוסיף חומש נתכפר כל"ל ומינת אלה נמחק: (3) רש"י ד"ה מהו מי אמריען וכוי נמי הכל והכי פירושא מפרש: (ג) ד"ה א"כ דמקדיש וכו' וקרינא וכו׳ אלא ש״מ בתר: (ד) ד״ה הא כילד וכו׳ משיג ידו מלבד וגו׳ אייתר להיכא שאינו

גליון הש"ם

מתני' אכל לא שלימין בהן. ע' לקמן דף כו ע"ל תוס' ד"ה מהו דתימא:

הגהות הגר"א

רבינו גרשום

בי – מקדיש מוסיף חומש. או מתכפר מוסיף חומש כגון שהקדיש אחד מוסיף חומש כגון שהקדיש אחד קרבן לפטור חובתו של חבירו י-י ואם רוצין לפדותו המקדיש או המתכפר אי זה חייב להוסיף המתכפו אי היהיב להוסיך. חומש: כגון רשוו צבור שליה, או שותפין ואמרו לשליח זיל אקדיש לן בהמה ואי מקדיש לצורך אחר עושה תמורה האי מקדיש נמי . דהוי יחיד עביד תמורה וכיון דרבים נינהו לא עבדי תמורה: ועוד מהא שמעינן דאמר רכ נחמן כו'. וכי נזיר נידון בהשג ידו והלא אין בו קרבן עולה ויורד אלא קרבנו לה׳ על נזרו היינו שהשיג . הוא משלו מלבד אשר תשיג ידו אחרים והפרישו לו שהשיגו אחרים והפרישו לו משלהם: **למאי הלכתא קאמר אי לענין כפרה.** דמצי מתכפר בשל לקנין כפרה. דמצי מתכפר בשל אחרים פשימא רמצי מכפר בשל אחרים פשימא רמצי מכפר דכתנה קא יהבי א"א לקנין תמורה קאמר הפרישו בו'. מאי הוי עלה לרב נחמן ת"ש אבהו בל, טובה הנאה האושר ד' אמברו בל מנצי למינתר דיכר מינו למינורא לריב רמני למינורא לריב רמני רהני. מישראל למיתבא לבן בתו כהן: ל) אין מסוריין לא אבריין, של קדשים בעוברין של חוליין ולא אברים ועוברין של קדשים אברים ועוברין של קדשים בשלמים של חוליין דלא תפיס קדושת תמורה בחד אבר לתוד . כשהוא מחובר לגוף הבהמה ולא אמר כלום וכן נמי לא שלימין אמר כלום וכן נמי לא שלימין בהן: ר' יוםי אומר ממירין אברים בשלימין. רקסבר כיון דאמר רגלה של זו (של) קדשים תהא תחת זו פשטה קדושת תמורה בכל הכהמה והיא תמורה דומיא דהא רבהמה היא המהדה דומא שלימין רגלה של זו עולה כר: ולא שלימין בהן. דאין בהמה של קדשים נתפסת בתמורה באבר אחד של

או דלמא כיון דשתי קדושות נינהו ה"ל הקדש ראשון לענין יש זה אמר רבא א"ב. פירוש אי מקדיש עושה תמורה מלינו ליבור ומוסיף חומש: [=] חדה מגו חדה. כלומר סיפא דבעייא דרבי אבין ארישא דמילתא קאי ולאו מילתא אחריתי היא אלא שני גופין ושתי קדושות בעי: ואם **סמלא נומר האמר.** אם תמלא לומר היינו חדא - תמורה כגון דאיתקדוש בהמה להתכפר בה יחידי דכיון דיחיד

מגו חדה: מהו. מי המרי׳ כיון דשני גופין ושתי קדושות נינהו לא מיקרי הקדש שני ומוסיף חומש דהה בהה קדושה והאי גופא לא אתוסף חומשו או דלמא סוף סוף מכח קמא [קא] אתא ידו (מעיקרא) והקדש שני הוא לגבי חומש. לישנה החרינה מח ירושלמי וכלישנא בתרא דלעיל דבעיא דרבי אבין גבי תמורה גרסי׳ לה נמי הכא (כ) מוז [ג] יוז ופירושי מפרשים: מקדים מוסיף חומש או מתכפר מוסיף חומש. דקיימא לן (ב"מ דף נג:) הבעלים מוסיפין חומש אם פודין את הקדשן ואם אחרים פודין יש אין מוסיפין חומש הלכך הפריש זה קרבן לכפרת חבירו והומם מאן הוו בעלים דידיה ם חזיכת דחי פריק ליה לוסיף חומש מקדיש הוי בעלים אבל מתכפר כאחר דמי ואינו מוסיף או מתכפר הוו בעלים דידיה: א"כ. דמקדיש עושה תמורה מלינו תמורה בלבור ושותפין והיכי דמי כגון דשוו לבור או שותפין שליח לאקדושי קרבן עלייהו דהשתח הוי מקדיש יחיד ש קרינה ביה קרבן יחיד אי בתר דידיה אולינן ואנן תנן ישבשילהי מתניתין הליבור והשותפין אין עושין תמורה אלא כם בתר מתכפר אזלינן הלכך אין קרבנו עושה תמורה הואיל ורבים מתכפרין בו ולא קרינא ביה קרבן יחיד ואנן גמרינן לקמן [יג.] ממעשר דקרבן יחיד עושה תמורה ולא דליבור ושותפין: השג יד. היינו קרבן עולה ויורד והלא קרבן נזיר קבוע הוא בין עשיר בין עני: הח כילד. הכי קאמר קרא קרבנו שהפריש הוא משלו יביא על ידו נדרו מלבד אשר תשיג ידו מלבד (ד) כהן אותו שאינו יכול להפריש משלו שעני הוא ותשיג ידו לחחר זמן שחחרים יתנו לו יביחנו נמי וילא: לענין כפרה. לאשמעינן דיכול להתכפר בבהמה שהפריש אחר ללרכו: מה כשהפריש הוא משלו. הוא עושה בו תמורה ולא אחר אף כשהפרישו לו אחרים הוא עושה בו תמורה ולא אחר: מדידיה הוא דמחלפר. דכתיב קרבנו לה': טובת הנאה שלו. של תורם הוי טובת הנאה שבידו ליתנו לאיזה כהן שירלה ולא

אשמעינן בהך קמייתא התם הוא דאקדשיה בת למי שתרם עליו: דכתיב את כל מעשר יו וגו'. כי תכלה לעשר וגו׳ משמע מי כש שנוטל המעשר מתבואה שבידו ליתנו למי שירלה ולא ביד חבירו שנתרם עליו. טובת הנאה דבר מועט מקבל מישראל על מנת שיתן כל תרומותיו לבן בתו כהן: בזרגני' לא אברים. דחולין בעוברין דהקדש שאם אמר תהא רגל בהמה זו תמורת עובר הקדש שבמעי בהמה זו אין הקדושה חלה על האבר: יש ואין

עוברין. באברין. שאם אמר הרי עובר שבמעי בהמת חולין זו תמורת רגל בהמת קדש זו אין העובר קודש: ולא אברין ועוברין. דחולין בשלימים דקדש: ולא שלימין. דחולין באברין ועוברין דקדש: ממירין אברין בשלימין. אמר הרי רגל בהמת חולין זו ם תמורה תחת בהמת קדש זו חלה תמורה על האבר ופשטה לה בכל הבהמה והויא לאו ממורה כולה וקרבה: ולא שלימין בהן. דאין כח באבר אחד של בהמת קדש לעשות תמורה: ו**הלא נמוקדשים.** כלומר בתחילת ההקדש כשמקדישו אם אמר רגלה של זו עולה כדמפרש טעמח לקמן בגמ' וְיֹא: גבל' אין קדושה חלה על העוברין. אם הקדיש עובר במעי ים בהמה אינו קדוש ליקרב ואם מקריב ליה כשנולד ולא אקדשיה משנולד מייתי חולין לעזרה ואם הפריש חטאת מעוברת לא הוו כשתי חטאות לאחריות דעובר מכח אמיה הוא דקדיש ולא מכח עלמו והוי כולד חטאת ולמיתה אזיל [ד] וכן לכל דבריו הרי הוא כולד קדשים ולא כתחילת הקדש: רלה בוולדה

ליה כמפריש שתי חטאות לאחריות דמתכפר באיזו שירלה והשניה תרעה. אלמא קדושה חלה על העוברין:

אמר כלום: בן פדא אומר אין ברושה חלה על העוברין. אם אמר אחד על בהמת מעוברת של חולין תהא עוברה קדוש אין קדושה חלה עליו: יכול להפליש משלו וכרי כליל והד"א. וג'יב כן מנאמי ב"ה עובליון מנאמי פ"ה מלבד איים רושה מל החליות הא עוברה קדוש אין קדושה חלה עליו:

שימה מקובצת

מספפר. דכי אמריגן וולד חטאת למיתה אזיל היינו היכא דמפריש חטאתו ונחעברה וילדה דהלכה למשה מסיני לשנינהו חמש חטאות

מתות לח והכי גמירי לה דמתה אבל אי אפרשה מעוברת חשוב עובר כבהמה אחרת וחיילא עליה קדושה באנפי נפשיה והויא

מלבר אשר תשינ ידו גו'. בחומש פי בקונטרס להביא קרבנות נדבה שמביא קרבנות נדבה בהשיג יד עם קרבנות חובתו א) ובתלמוד לא משמע כן: מאי הוה עלה. גליון דמקושיא דא"כ מצינו לאו הוכחה הוא דכיון דאין הצבור ממירין אם הקדישו דין הוא שיחיד שיקדיש לצרכן לא ימיר. וכן בתוס: תום' ד"ה אמר רבא ובו' לאקדושיה. להתכפר בה הם והשליח ימיר בה אע"פ שהוא קרבן צבור ובשלהי

פד א מיי' פ"ז מהל' ערכין פה ב מיי׳ פי״ד מהל׳ מעשה בה ב מיי׳ פי״ד מהל׳ מעשה בוז ב מיי פייץ מוסל מעקט הקרבנות הלכה י: פו ג מיי׳ פ״א מהל' תמורה : 7"5

מתכפר בה לאו דלבור היא אלא פו ד מיי פ"ד מהל מרומות דיחיד: איתבור בר פרא. זהו הל"ב:

הלט"ז: פט ו מיי' פט"ז מהל' מעשה הקרבנות הל' ח וע"ש: צד מיי' פ"ד מהל' פנ

מוסף רש"י

י דאמר ר' אבהו אמר ר' יוחגן. שלשה דברים בנותן משלו את חובת זכירו (יומא נ:). מקדיש מוסיף חומש. המהדיש בהמתו לנאת בו חבירו חובה שעליו, המקדיש הוי בעלים לענין חוספת חומש, אם הוממה ובא לחללה, אבל אם בא חומש, דגבי חומש כתיב (ויקרא כו) ואם המחדים יגאל וגו' מחדים ולה מתכפר (יומא שם וכעי״ז זבחים ו.). ומתכפר עושה תמורה. ומתכפר עושה תמורה.דלוהו הוי בעלים דידיה (שם) לבל המקדיש אם המיר בה אינה ממורה, דאין ממירין בשל אחרים והאי לאו בעלים דידיה הוא ויוחי שם). והתורם משלו. על כרי של מבירו (זבחים שם). טובת הנאה שלו. ואם כא אחר ואמר הילך שלו. ואם כא אחר ואמר הילך סלע זה ותן תרומה זו לבן בתי כהן, של זה היא, שתרומה שלו. זנאמר ודברים כו) כי חכלה לעשר שמעשרה משלו (יומא שם וכעי״ז בחים שם). אין ממירין. כלומר אם המיר איז מומר. דכל ממיריו טם המיל טון מומלו, וכל מולין סט. לתמורה דיעבד הוא (חולין סט. ע"פ הגמי שם ב.) לא אברין בעוברין. אכל כהמת חולין זו תמורה תחת עובר בהמת הדשים זו (שם סמ.). ולא עוברין באברים. עובר בהמת חולין זו מורה ברגלה של בהמת רעה, רצה בוולדה מתכפר. והיא תרעה (יבמות עח.) דלא חשיב נים כוולד מטאת הואיל והפרישה נים כורני מסמת החתיכ ההכ מעוברת, דדעתיה הוה להתכפר בעובר ומתכפר ב לקמן כה.).

שינויי נוסחאות

ל] כל באותה קדושה (ש"מ) בי גיף אחר כיון (ש"מ) ג] גי׳ ל"ק קאי חומש חלה י דן קאים אין מוסיף אלא נתכפר באשם מתר וניתק זה הראשון לעולה מהו אי אמרינן כי אין מהו אי אמרינן כי אין מהו אי אמרינן כי אין מוסיף חומש הנ"מ אותו הגוף באומה מדושה אבל אותו הגוף בקדושה אחרת לא כו' הוא אין מוסיף חומש (ש"ח) ה] או מתכפר רמתכפר עושה תמורה דאי המקדיש עושה תמורה אס כן כו' עושין תמורה והיכי דמי כגון (ש"מ) ז] אמר לי הוגא. מיצת רב נמחק (ש"מ) ז] ליה מתנה קא יהב למל לענין תמורה וה"ק יהב להיה אלא לענין תמורה וה"ק . הפרישו לו אחרים כהפריש הוא משלו מה הפריש משלו רוא משלו מה הפרים משלו עושה תמורה לף (ש"ח) ע] נ"ל מה כשהפריש משלו עושה תמורה אף כו' (צ"ק) י] לל לעולם לענין כפרה ודקל קטיל לעולם לענין כפרה ודקל קטיל לך מתנה קא יהבין (ש"מ) יא] הוא יבו ממוכה מתכפר (ש"מ) דמתכפר (ש"ח) יכן ממורה התורם משלו (ש"ח) יגן לענין עולה ומוסיף (ש"ח) ידן אתל עולה ש"ח) עון אחרינא גרסינן והקדש (ש"ח) עון אחרינא גרסינן . רושלמי (מי"מ) **טו]** הכא ובההיא מפרשה פירושא יז] ופירושו הקודס, יט] פודים אותו אין (ש"מ) כן דידיה דאי פרקי ליה (ש"מ) כל] רש"ק מ"ו וג" ל"ק איזהו

ים ב-- ? פרקין (ציג) תני יצאו קרבנות צבור שאפילו יחיד אין עושה בהם תמורה: שם כגון **דאיתקדוש בהמה להתכפר כה יחידי.ס״**א דשוי היחיד את הציבור או השותפין שלוחים להפריש משלהם ע״מ שיתכפר כה הוא שהוא ימיר בקרבן אע״ג שהוא משל ציבור דהא ודאי לא חשיב קרבן ציבור כיון שאין מתכפרים בו:

מ) פ׳ רש׳יי בחומש הוא מדברי הספרי שם וגראה דדרשת הספרי הוא מסיפא דקרא דמסיים כפי נדרו אשר ידור ודרשה דקרא מאשר תשיג.